

никливості дослідниці — передбачення наявності м'якої моди та її затування у релаксорних сегнетоелектриках. Це явище відкрили через п'ять років методом непружного розсіювання нейтронів.

Новаторство в ідеях, глибокі дослідження у нових напрямках фізики привертають до М.Д. Глинчук здібну наукову молодь. Дослідниця створила наукову школу з радіоспектроскопії і теорії сегнетоелектричних матеріалів. Серед її учнів — 15 кандидатів та 5 докторів фізико-математичних наук.

Протягом п'ятнадцяти років Майя Давидівна за сумісництвом — професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка: читає курси лекцій на фізичному факультеті.

У її творчому доробку близько 300 наукових праць, надрукованих у провідних наукових журналах світу, та чотири монографії.

За досягнення у вивченні п'єзоелектричних матеріалів М.Д. Глинчук стала лауреа-

том Державної премії України у галузі науки і техніки, академічної премії ім. І.М. Францевича.

Майя Давидівна відома не тільки в Україні, де вона впродовж багатьох років очолює Наукову раду з фізики сегнетоелектриків НАН України, а й у багатьох країнах світу: є членом Європейської та Всесвітньої наглядових рад у галузі сегнетоелектрики та членом Міжнародного комітету AMPERE. У 2000 р. вона організувала першу відкрити Українсько-французьку конференцію з фізики сегнетоелектриків; друга і третя конференції відбулися відповідно у Дінарді (Франція, 2002) та Львові (2004). Досягнуто домовленості, що наступну конференцію буде проведено у м. Ам'єні (Франція) у 2006 р.

Наукова громадськість, колеги та учні щиро вітають Майю Давидівну з ювілеєм, зичать їй доброго здоров'я, наснаги, творчого довголіття і нових відкриттів.

70-річчя

члена-кореспондента НАН України В.В. ВАСИЛЬЄВА

28 лютого виповнилося сімдесят років відомому вченому в галузі електротехніки, моделювання і керування в енергетиці члену-кореспонденту НАН України Всеволоду Вікторовичу Васильєву.

В.В. Васильєв народився у м. Воронежі (Росія). У 1958 р. закінчив Таганрозький радіотехнічний інститут за спеціальністю «математичні та лічильно-розв'язувальні пристрої». Від початку наукової діяльності живе і працює в Україні: впродовж 1959–1971 років — в Інституті кібернетики ім. В.М. Глушкова АН УРСР, протягом 1971–1981 років — в

Інституті електродинаміки, а з 1981 р. — в Інституті проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова. Всеволод Вікторович пройшов шлях від інженера до заступника директора академічної установи. У 1988 р. очолив Відділення гібридних моделюючих та керуючих систем в енергетиці інституту.

Особливостями наукових розробок В.В. Васильєва є їх міждисциплінарний характер, прагнення спрямовувати результати фундаментальних досліджень у русло потреб практики. Завдяки цьому йому вдалося розробити методи синтезу електронних моделюючих

кіл і створити на їх основі широку гаму моделюючих систем для розв'язання задач оптимізації та керування, тренажерних систем і комплексів, систем технічної діагностики та контролю енергетичного призначення. 1988 року за цикл робіт з моделювання оптимізаційних задач В.В. Васильєву була присуджена академічна премія ім. С.О. Лебедева. Під керівництвом і за безпосередньої участі Всеволода Вікторовича успішно розвиваються дослідження та розробки з електронного контролю і керування енергоємними технологічними процесами, створення тренажерних систем і комплексів для навчання операторів енергоємних виробництв. Зокрема, були розроблені і серійно випускалися електронні тренажерні системи для навчання електрозварюванню (ЕТС-01, ІТС-01, МДТЗ та ін.), які широко застосовувалися в енергетичному виробництві, у сфері професійно-технічної освіти.

В.В. Васильєв запропонував концепцію функціональної надійності динамічних систем, на основі якої результативно розробляються методи і системи комп'ютерного моніторингу складних технологічних процесів та об'єктів енергетичного призначення, створено систему моніторингу для ручного і напівавтоматичного зварювання в атомній енергетиці.

Всеволод Вікторович належить до наукової школи академіка Г.Є. Пухова. Він активно розвиває характерні для неї напрями, пов'язані з теорією математичного й електронного моделювання, що ґрунтуються на новітніх комп'ютерних технологіях і методах обробки сигналів. Учений зробив значний внесок у заснування і становлення Інституту проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України, а також міжнародного науково-теоретичного журналу «*Электронное моделирование*».

Під керівництвом В.В. Васильєва створено оригінальну наукову школу. Її провідний напрям — здійснення фундаментальних і прикладних досліджень у галузі паралель-

ної обробки інформації та моделювання динамічних систем. Тут також інтенсивно розвиваються інформаційні технології.

Наукову творчість Всеволода Вікторовича вирізняє комплексний підхід до розв'язання складних проблем. Це глибокі дослідження, експериментальна перевірка їхніх результатів і впровадження у народне господарство країни. Вчений є керівником і розробником понад двадцяти нових моделюючих, інформаційних і керуючих систем, із яких дев'ять у різний час випускалися серійно. Результати досліджень В.В. Васильєва опубліковані у 355 наукових працях, серед яких — 8 монографій, 140 винаходів, 7 патентів зарубіжних країн.

Попри інтенсивну наукову діяльність, В.В. Васильєв приділяє чільну увагу підготовці висококваліфікованих інженерних кадрів і молодих дослідників. Він читає курси лекцій з електротехніки і моделювання у Національному авіаційному університеті, від 2000 року завідує тут кафедрою електро- і світлотехніки. Всеволод Вікторович є членом низки спеціалізованих рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій, під його керівництвом підготовлено 6 докторів і 30 кандидатів наук.

В.В. Васильєв відомий науковій спільноті в Україні і за її межами як провідний фахівець у галузі електротехніки, моделювання та керування в енергетиці. Він обраний академіком Академії технологічних наук України, Міжнародної академії інформатизації. Всеволод Вікторович — Заслужений діяч науки України, лауреат Міжнародної премії імені академіка Ю.Б. Харитона, член Американського інституту інженерів з електротехніки та електроніки (IEEE). Його непересічні наукові здобутки відзначені орденом «За заслуги» III ступеня.

Наукова громадськість, колеги та численні учні щиросердо вітають Всеволода Вікторовича з ювілеєм, зичать міцного здоров'я, творчої наснаги, нових досягнень.